

SDHp2m - Solar District Heating

.....from policy to market

Economika in financiranje solarnih sistemov daljinskega ogrevanja

Moritz Schubert, SOLID

- Cena solarne toplote
- Financiranje in poslovni modeli

Large scale solar thermal systems

- Razvoj projektov
- Inženiring
- Instalacija
- Upravljanje & vzdrževanje
- Financiranje & ESCo
- Raziskave & razvoj

- Nakup zemljišča / zakup
  - 1,5 – 1,8 krat površina kolektorjev → 10.000 m² bruto površine kolektorjev potrebuje med 15.000 – 18.000 m² ravne površine

Glavni faktorji stroška:

- Polje kolektorjev vključujoč podkonstrukcijo
- Cevovodi in izolacija
- Hidravlika (toplotni izmenjevalci, črpalke)
- Kontrola, električna energija
- Inženiring
- Instalacijska dela in supervizija

Specifični stroški sistema so odvisni od

- kompleksnosti
- Obseg dobave
- Tipa kolektorjev
- Tipa pod-konstrukcije (streha, montirani na tla,..)

In velikosti sistema !

Pomembne ekonomije obsega npr. za izmenjevalnike toplote, črpalke, nadzor, inženiring in drugo!

Strošek generiranja toplote iz sončne energije

- Investicija
- Upravljanje & vzdrževanje
- Stroški financiranja
- Življenjska doba sistema: >25 let

Strošek generiranja toplote iz sončne energije

Primer:

Velikost sistema / m²	10.000
Izplen solar / MWh/a	4500
Stroški sistema / Euro	2.400.000
Subvencije	0
Obresti	3 %
Doba odplačevanja /let	17
Upravljanje in vzdrževanje / €/a	9750
Cena toplote / EUR/MWh	42,67 €

Cena toplote iz sončne energije v EU znaša okoli 25-45 €/MWh

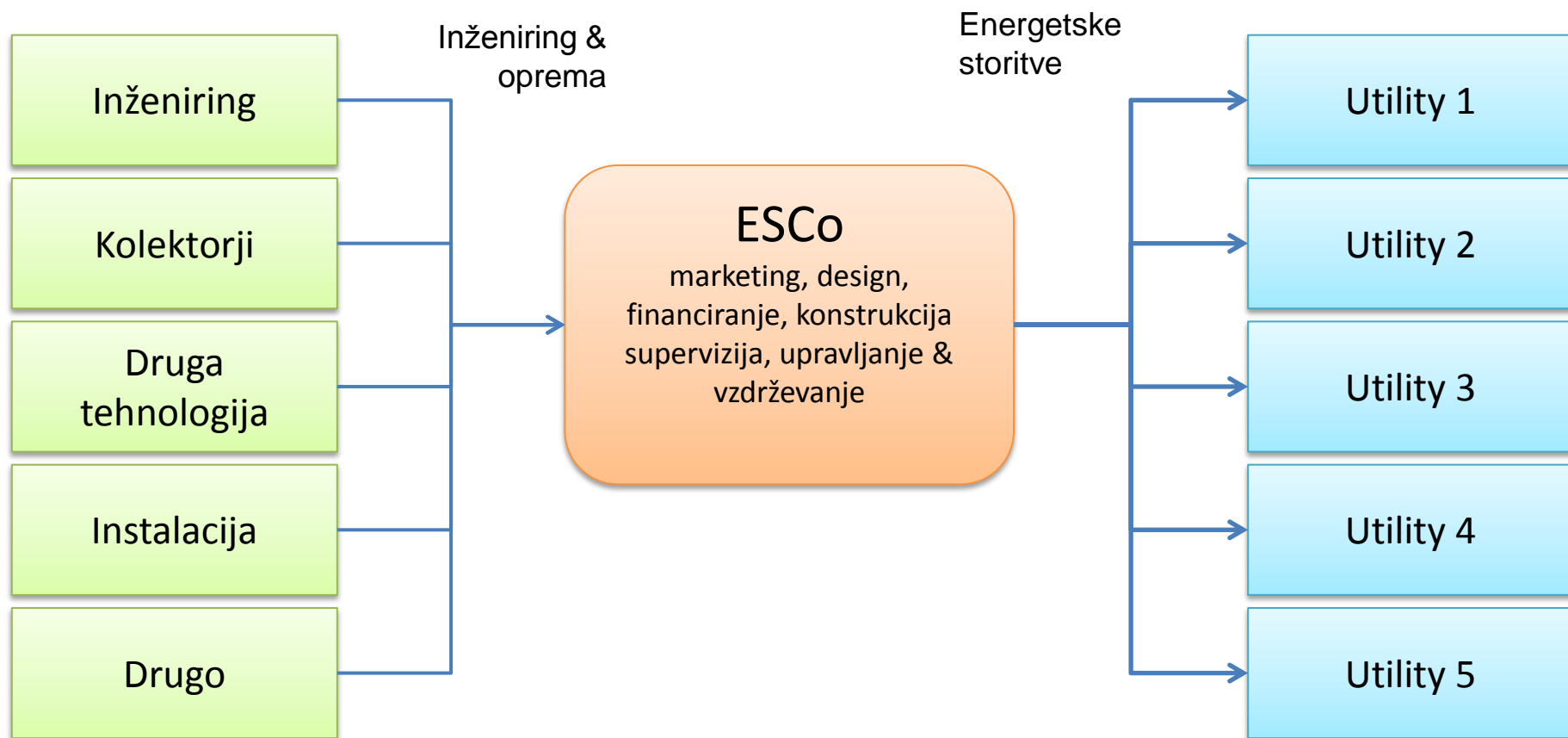

Poslovni modeli obratov SDH

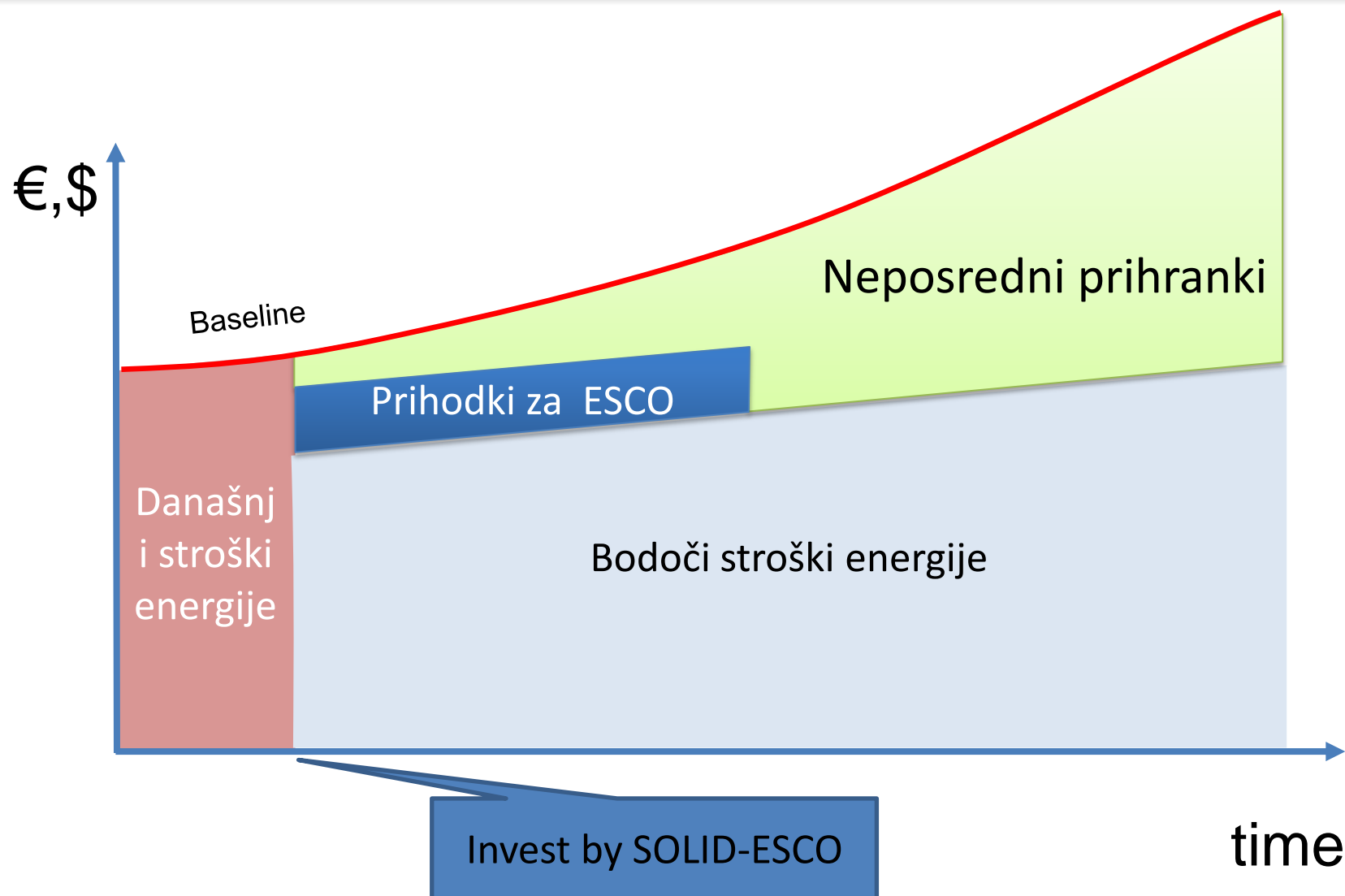
Obrati solarnega daljinskega ogrevanja so lahko v lasti različnih entitet:

- utility (podjetje za distribucijo toplote)
- obstoječe podjetje za oskrbo s toplotno energijo (npr. upravljalec obrata na fosilna goriva)
- novo podjetje za oskrbo (npr. ESCo)

ESCo poslovni model

ESCo princip

Tehnična vprašanja

- Kako izračunati prihranke preko solarnega ogrevanja?
  - *Viri Meteonorm & NASA podatki*
  - *Simulacijska orodja*
- Kako garantirati prihodke iz solarnega ogrevanja(xy MWh/year)?
  - *Kalkulacija – varnostna marža ~ 10%*
- Kako zagotoviti dobro kvaliteto instalacije?
  - *Kompetence in reference načrtovalca, inštalaterja*
  - *Online Monitoring*

Finančna vprašanja

- Minimalni investicijski stroški?
  - *Stroški priprave*
  - *Benčmark: > 1 Mill. USD stroškov sistema*
- Kaj pa finančna zanesljivost ESCO in odjemalca?
  - *Pogodbena določila za primer bankrota/spremembe lastništva*
- Kaj pa zavarovanje izgradnje / namestitve?
  - *Potrebno zavarovanje (del pogodbe)*

Finančna vprašanja

- Kako izračunati ceno toplote?
  - *Specifično od projekta do projekta*
  - *Na splošno “stopnja povpraševanja po energiji” + “kapaciteta” (npr. ko je zalogovnik uporabljen v vršnih obremenitvah)*
  - *Nižja cena energije, povišana za fiksni odstotek + indeks popravka*

Pravna vprašanja

- Kakšna je povprečna doba sklenitve pogodbe?
  - *Je odvisna od dobe vračila*
  - *Ponavadi okoli 20 let*
- Kdo je lastnik česa?
  - *Potrebna je natančna definicija lastništva*
- Transfer lastništva & zaključek pogodbe?
  - *Potrebna je natančna definicija*
  - *Potrošniki prevzamejo odgovornost za obrat.*

ESCo pogodba – glavne vsebine I / II

- Obseg storitev, ki jih zagotavlja ESCO
- Obdobje trajanja pogodbe
- Garancija za dobavo (xy MWh / leto)
- Cena, struktura cen, indeks cen
- Izdajanje računov in plačevanje
- Najmanjša poraba s strani naročnika
- Odškodnina, če energija ni dobavljena / porabljena
- Glavne tehnične značilnosti naprave
- Pravice za namestitev solarnega sistema in dostop do spletne strani
- Lastništvo med in po pogodbi
- Metoda merjenja

ESCo pogodba – glavne vsebine II / II

- Vzdrževalni ukrepi (obseg, pogostost, stroški), tehnična revizija
- Odgovornost, zavarovanje in garancije v primeru škode
- Določbe v primeru stečaja in / ali spremembe lastništva energetske storitve ali stranke
- Vprašanja glede zaupnosti, konfliktov interesov
- Razlogi za prenehanje pogodbe, reševanje sporov
- Dodatek: tehnični del, obseg dobave in storitev

Primeren za

- Stranke z visokim potencialom varčevanja z energijo in visokimi in v času stabilnimi energetske potrebe
- Lastnike, ki so pripravljeni sprejeti inovativne in preverjene tehnologije
- Priložnost za dolgotrajno uporabo in koristi (10 - 25 let)
- Kjer so visoke cene energije in visoka zanesljivost/rating sončnega obsevanja

Ni primeren za

- Novogradnje (razen v primeru mogoče enostavne integracije v obstoječe sisteme).
- Lokacije z aktivno, pogosto spremembo fizične strukture objektov (težko implementirati projekt)
- Low energy prices and low solar radiation

- Izvajalec lahko fokusira aktivnosti in investicije v svoj „core business“
- Izvajalcu se ni treba soočiti z novimi tehnologijami
- Specializirani, izkušeni ESCo s področja solarnega ogrevanja lahko delajo pri visokih stopnjah učinkovitosti in lahko ponudijo zanesljive in dostopne storitve
- ESCo lahko sprejme daljša obdobja vračila, nižje stopnje donosa
- Solarno ogrevanje ima enostaven dostop do sredstev za investicije v OVE

- Kaj je crowdfunding – civilna participacija?

→ Driver za ozaveščanje glede tehnologije in socialno odgovornost

- SOLID Invest: Crowdfunding na osnovi posojil = **Crowdlending**

Koncept financiranja novih projektov solarnega daljinskega ogrevanja :

- Nacionalno ali mednarodno financiranje
- Banke (posojilo)
- **Crowdfunding (lastna sredstva)**

Prednosti za izvajalca

- Boljša podoba
- Privabljanje novih strank
- Boljši odnos s strankami

Hvala lepa!

S.O.L.I.D. Gesellschaft für Solarinstallation und Design mbH

Puchstrasse 85, 8020 Graz, Austria

CEO: Christian Holter & Franz Radovic

Tel: +43 316 292840-0

Fax: +43 316 292840-28

Email: office@solid.at

<http://www.solid.at>

Moritz Schubert

R&D, project development

m.schubert@solid.at

Tel: +43 316 292840-81

